

Molnár Petronella – Hegedűs Szilárd

A magyar és román önkormányzati tulajdonú vállalkozások tőke és likviditási helyzetelemzése

A cikkben szereplő tanulmány célja, hogy az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok két kardinális kérdését, a likviditást és a tőkeerőséget vizsgálja meg két ország, Magyarország és Románia relációjában. A szerzők a vizsgálati módszerben az átfogó elemzéshez a változókat kategorizálták, évenként elemezték, illetve a három év változásának vizsgálatához klaszterelemzést végeztek.

BEVEZETÉS

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok fenntartható gazdálkodásához nélkülözhetetlen, hogy a rájuk bízott önkormányzati vagyonnal hatékonyan gazdálkodjanak, működésük során mindenkor a vállalkozás folytatásának alapelvét vegyék figyelembe, azaz tevékenységük során ne halmozzanak fel akkora adósságot, hogy a további működés feltétele ne valósulhasson meg. Ezen túlmenően az is szempont, hogy likviditásukat fenn tudják tartani tartósan. A tanulmányban azt elemezzük, hogy a magyar és a romániai önkormányzati vállalatok milyen mértékben tesznek eleget ennek a követelménynek.

SZAKIRODALOMI ÁTTEKINTÉS

Az önkormányzati tulajdonú vállalatok valósítják meg a közfeladatok jelentős részét, ezért létük igen fontos az önkormányzati gazdaságnak. Az önkormányzati cégek működésüket tekintve közjogi társaságokként működnek, de a tulajdonos önkormányzat, illetve a törvényi szabályozások jelentősen befolyásolják a gazdálkodásukat (HEGEDŰS – ZÉMAN, 2016). A költségvetési bevételek és kiadások hatékony összehangolásával feltételezhető, hogy a gazdálkodásuk megfelel a számviteli alapelveknek (LENTNER, 2017). A nemzetgazdaság működése során elengedhetetlen, hogy objektív gazdálkodási információk álljanak rendelkezésre a költségvetési rend szerinti gazdálkodókról és a tulajdonukban lévő cégekről. Ezen objektív információk szemléltetik a költségvetési rend szerinti gazdálkodók és azok cégeinek vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét (LENTNER, 2014). Mivel a helyi önkormányzati vagyon nemzeti tulajdonnak minősül, s működésük során az önkormányzati vagyon felhasználásával látják el a közfeladataikat, így a költségvetési rend szerinti gazdálkodóknak is kötelességük a vállalkozás folytatásának számviteli alapelveinek figyelembevételével gazdálkodniuk (LENTNER, 2013a; LENTNER, 2013b).

Annak érdekében, hogy az önkormányzat, illetve az önkormányzati tulajdonú cégek gazdálkodása fenntartható legyen, szükséges egy megfelelő kontrollig rendszert kialakítani, melynek segítségével a felmerülő problémák kockázatai kiaknázhatók. Az önkormányzat, illetve a tulajdonukban álló cégek

gazdálkodása és azok kontrollig módszere meghatározza az eszközcsoportok pénzügyi finanszírozását, a költséghatékony működtetést, az ezekhez kapcsolódó tervező-elemző munkát és a döntések támogatását (ZÉMAN, 2017). Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok működése során is elvárt, hogy rentábilisan gazdálkodjanak, a rájuk bízott vagyontömeget megfelelően használják fel és gyarapítsák azt, továbbá, hogy az eladósodást eredményező kockázatokat csökkentsék (ZÉMAN, 2017; ZÉMAN-TÓTH, 2017).

A VIZSGÁLAT TÁRGYA ÉS ALKALMAZOTT MÓDSZERTANA

A vizsgálat során magyarországi és romániai önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok pénzügyi mutatóit vettük górcső alá 2014 és 2016 év közötti időszakra vonatkozóan. A kutatás Hegedűs (2016b, 2016c) tanulmányait viszi tovább, amelyek az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok tőkeszerkezetét és gazdálkodási paramétereit vizsgálta 2010 és 2013 közötti évekre vonatkozóan. Vizsgálatának előterében a cégek gazdálkodása, működése és kockázatai álltak. Hegedűs kutatása során megállapította, hogy a kockázati tényezők döntő hányadát a jövedelmezőségi és a tőkeszerkezeti problémák teszik ki, tehát nem a likviditás a legfontosabb kockázati tényező. Jelen tanulmány azonban kiter a romániai önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok mutatóira is. A kutatás a magyarországi és romániai önkormányzati tulajdonú vállalatok likviditását és tőkeerőségét vizsgálja 2014 és 2016 között.

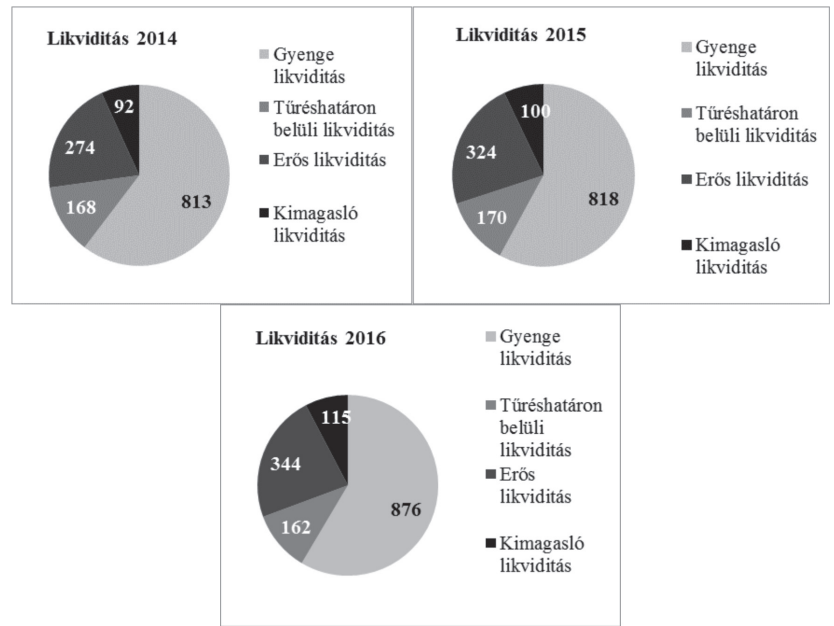
A módszertan lényege, hogy az adatok tisztítása érdekében a változókat kategóriákba soroltuk be, és ezek megoszlási viszonyosságait vizsgáltuk meg a két ország önkormányzati cégeivel kapcsolatban. Az így kapott változókat klaszterelemzéssel vizsgáltuk meg, alapul véve a 3 év vizsgált év vonatkozásában az átlagot. A cél az volt a vizsgálatnál, hogy a főbb mutatószámok változásait le tudjuk követni az átlaggal, másrészt osztályozható csoportok létrehozását tudjuk biztosítani. Az effajta „derivatív” klaszterezés célja, hogy a teljes vizsgált sokaságot vizsgálni tudjuk, a kiugró értékek miatti adattisztítások kizáró hatása nélkül. A klaszterezést mindkét ország esetében átlagmódszerrel végeztük el, a két vizsgált változó a tőkeerőség és a likviditás három évi átlaga volt.

A VIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

Magyarország vonatkozásában

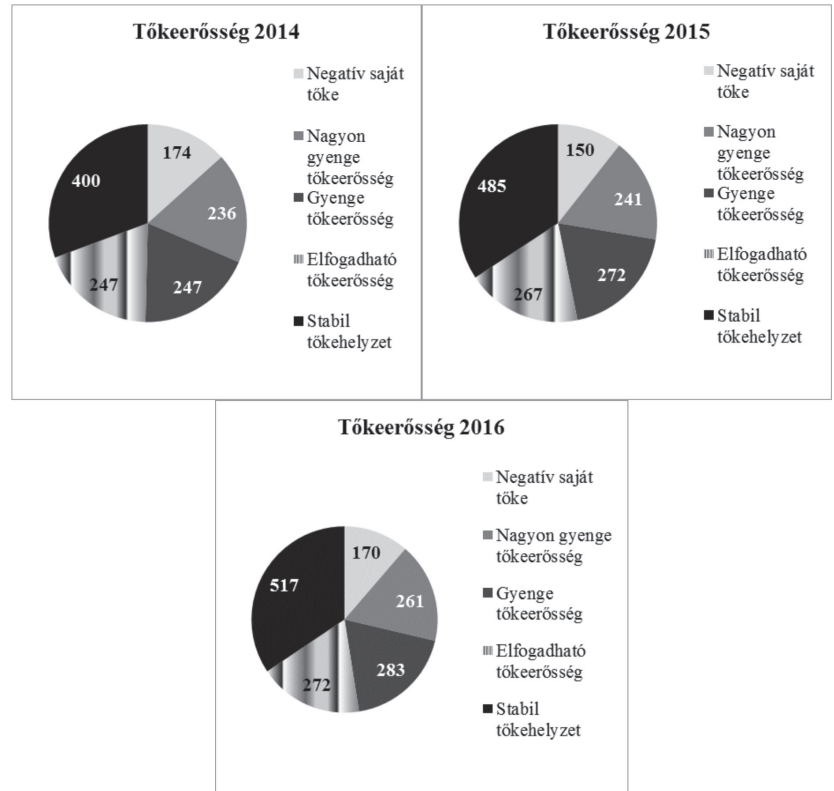
A tanulmány vizsgálta a magyarországi önkormányzati tulajdonú vállalatok likviditását 2014 és 2016 között (lásd **1. számú** ábra). A vizsgálat során 4 csoportba soroltuk a cégeket likviditásuk alapján. Gyenge likviditású az a cég, melynek likviditási rátájának értéke nem érte el a szakirodalom szerint (ZÉMAN-BÉHM, 2016) elfogadható 1,3-as értéket, azaz a likviditási mutató értéke 0 és 1,3 között alakult. Tűrőhatáron belüli likviditás csoportjába azon cégeket soroltuk, melyek likviditása 1,31 és 1,8-as érték között volt. A hitelintézetek az 1,8-as likviditási értéket pontozzák kiemelkedően hitelminősítéskor, így a 3. csoportot az erős likviditású vállalatok csoportja alkotja, melyek likviditási értéke 1,81 és 5 között mozogtak. Azon cégek, ahol a likviditási mutató értéke az 5 fölötti értéket érték el – azaz melyek rövid lejáratú kötelezettség állománya lényegesen kisebb, mint a forgóeszköz állománya – a kimagasló likviditású csoportba kerültek. A vizsgált 1701 db cégből 2014-ben 354 db cég likviditási rátájának értéke nem állt rendelkezésre, míg 2015-ben 289 db cég, 2016-ban pedig 204 db cég likviditási mutatójának értéke. Ha a 3 diagramot megfigyeljük, jól láthatjuk, hogy a cégek jelentős hányada likviditásuk alapján a gyenge likviditású kategóriába csoportosíthatók. A gyenge likviditású csoportba tartozók száma 2014. és 2015. évben közel azonos értéket mutat, azonban a 2016. évben a gyenge likviditású vállalatok száma megnőtt. Ez – ha megfigyeljük a további csoportokat – nem annak tudható be, hogy a cégek likviditása romlott, mivel egy csoport kivételével valamennyi csoportba tartozó cégek darabszáma nőtt, hanem annak, hogy kevesebb lett azon cégek száma 2016-ban, melyek likviditási rátájának értéke nem állt a rendelkezésre. A tűrőhatáron belüli likviditású csoportba mindhárom évben közel azonos darabszámú céget sorolhattunk. 2016-ra az erős likviditású és a kimagasló likviditású cégek számában minimális növekedést figyelhetünk meg, ami – ismétlem – nem feltétlen a likviditás javulásának volt köszönhető, mindössze a rendelkezésre álló adatok növekedésének tudható be.

A vizsgálat során a cégeket tőkeerősségük szerint 5 csoportba kategorizáltuk (lásd **2. számú** ábra). Az első csoportot a negatív saját tőkével rendelkező vállalkozások teszik ki, a második csoportba a nagyon gyenge tőkeerősségű cégek kerültek, azaz azon cégek, melyek saját tőke aránya 0 és 30% közé esett. Gyenge tőkeerősségűek azon vállalatok, melyek tőkeerősségének értéke 31% és 50% közé esett, stabil tőkeerősségűek csoportjában pedig azok a cégek kerültek, melyek saját tőke aránya 51% és 70% közé esett. Stabil tőkeerősségűnek minősítettük azon gazdasági társaságokat,

1. számú ábra: A magyarországi önkormányzati tulajdonú cégek likviditása 2014 és 2016 között

Forrás: Saját szerkesztésű ábra

2. számú ábra: A magyarországi önkormányzati tulajdonú vállalatok tőkeerősségének alakulása 2014 és 2016 között

Forrás: Saját szerkesztésű ábra

melyek tőkeerősségeinek értéke 71% és 100% közé került. Természetesen itt is, mint a likviditás vizsgálatánál voltak olyan cégek, melyek értékei nem álltak teljeskörűen rendelkezésre. 2014-ben 397 db, 2015-ben 286 db, 2016-ban 198 db cég saját tőke aránya nem állt rendelkezésre. Szinte mindegyik csoportban növekedést figyelhetünk meg a cégek darabszámában az évek során, mindössze 2015-ben a negatív saját tőkés cégek darabszámában volt visszaesés, de ez a szám 2016-os évben

1. számú táblázat: A klaszterek megoszlása a likviditási változókra

		1	2	3	4	5	Total
klikvidmagy	1,00	0	323	283	60	0	666
	1,33	0	21	57	6	0	84
	1,50	0	2	7	1	0	10
	1,67	0	16	70	11	0	97
	2,00	0	3	74	28	0	105
	2,33	67	0	19	0	1	87
	2,50	12	0	1	0	3	16
	2,67	76	0	5	0	1	82
	3,00	167	0	19	0	4	190
	3,33	37	0	0	0	0	37
	3,50	6	0	0	0	0	6
	3,67	22	0	0	0	2	24
	4,00	61	0	0	0	9	70
	Total		448	365	535	106	20

Forrás: Saját kutatás, SPSS output alapján

2. számú táblázat: A klaszterek megoszlása a tőkeszerkezeti változókra

		Average Linkage (Between Groups)					Total
		1	2	3	4	5	
kltőkemagy	1,00	0	128	0	0	11	139
	1,33	0	14	0	0	0	14
	1,50	0	18	0	0	1	19
	1,67	0	21	0	0	0	21
	2,00	0	184	13	0	1	198
	2,33	0	0	55	0	0	55
	2,50	0	0	21	0	0	21
	2,67	0	0	72	0	0	72
	3,00	0	0	166	0	4	170
	3,33	15	0	39	0	1	55
	3,50	9	0	16	0	1	26
	3,67	38	0	47	0	1	86
	4,00	77	0	98	0	0	175
	4,33	40	0	8	13	0	61
	4,50	10	0	0	3	0	13
	4,67	46	0	0	24	0	70
	5,00	213	0	0	66	0	279
Total		448	365	535	106	20	1474

Forrás: saját szerkesztésű táblázat

megint csak elérte a 2014. évit. A tőkeerősségi értékek már kedvezőbb képet mutatnak, mint a likviditási értékek, hiszen a vizsgált vállalkozások jelentős hányadát a stabil tőkeerősségű csoportba kategorizáltuk

A klaszterelemzés során az alap mutatót négy változóba sűrítettük össze, ennek oka az volt, hogy normál vizsgálat esetében erősen szóródott a sokaság, így a leíró statisztika helyzetmutatói gyakorlatilag semmilyen értelmes elemzés lefolytatását nem tették volna lehetővé. Emiatt a négy alaps csoport létrehozásakor az 1-es értéket kapott likviditási mutató értékek azok, amelyek nem feleltek meg a kívánatosnak tartott értéknek, 2-es érték a tűrészhatáron belüli likviditást jelent, 3-as a megfelelő likviditási értéket, 4-es pedig a kimagasló likviditási értéket prezentálja, ezektől eltérő értéket a kategóriaváltás okozza (lásd **1. számú táblázat**).

Az 1-es csoport adatai alapján megállapítható, hogy a likviditási helyzete majdnem minden vállalkozásnak az elfogadhatósági tartományon belül esik, tehát ebben a szegmensben megfelelő a likviditás. A 2-es klaszternél azonban ugyanez az állítás már nem figyelhető meg, hiszen az 365 cég közül 88% fizetőképességi helyzete a banki gyakorlat és a hitelminősítők által elvárt érték alatt van. Ez az érték azt is jelenti, hogy a cégek közül mindhárom évben ilyen rossz volt a likviditás, amely aggasztó jel lehet a teljes magyar önkormányzati céges sokaságot alapul véve. Picit javuló tendencia ebben a tekintetben csak 39 cég vonatkozásában figyelhető meg. A 3-as csoport nagy részénél szintén nem megfelelő a likviditás helyzete, lévén, hogy 53% értéke folyamatosan, mindhárom évben rossz volt, míg kismértékben a likviditási helyzete 114cégnek javult a három év valamelyikében. A 2-es és 3-as, valamint a 4-es csoport tekin-

tetében a legjobb két (3-as és 4-es) kategóriát egy esetben sem produkált a vizsgált kedvező számot, amely a klaszter megfelelő szétválását mutatja. Az 5. klaszter esetében csak kedvező attribútumokkal rendelkező vállalat található.

A likviditási változó alapján csoportosított cégeknek megállapítható, hogy az 1. és az 5. csoport cégei vannak kedvező likviditási helyzetben, míg a 2. és 3. illetve a 4. csoport mutatószámai a nem megfelelő kategóriát adják vissza, leképezve jól a leíró statisztikai elemzésnél tapasztaltakat.

A saját tőke arányának, vagyis a tőkeerősségnek értelmezéshez tartozik, hogy az 1-es érték negatív tőkeerőt jelent, 2-es érték nagyon alacsony tőkeerősséget, 3-as érték az alacsony tőkeerőt jelenti, amely éppen az elfogadási küszöbön van, 4-es érték a megfelelő, 5 a kiváló tőkeerőt jelenti. Az leszűrhető, hogy az átlagos érték alapján minden évben Ennél a csoportosításnál megfigyelhető, hogy vannak tőkeszerkezet szempontjából folyamatosan jól teljesítő vállalkozások, mivel tartósan 5-ös osztályba tartozik a teljes céges tömeg 18,9%-a folyamatosan kedvező értéket mutat fel mindhárom évben. A másik végleletet 139 cég mutatja, amelynek mindhárom évben negatív volt a tőkeerőssége, amely instant csődveszélyt jelent tulajdonosi segítséggel nélkül.

Ahogy a **2. számú táblázat** mutatja, az 1-es csoport vonatkozásában a csoport csak 14,2%-a van az abszolút pozitív érték alatt, az is a puffernővényben, így e csoport tőkehelyzete stabilitást mutat.

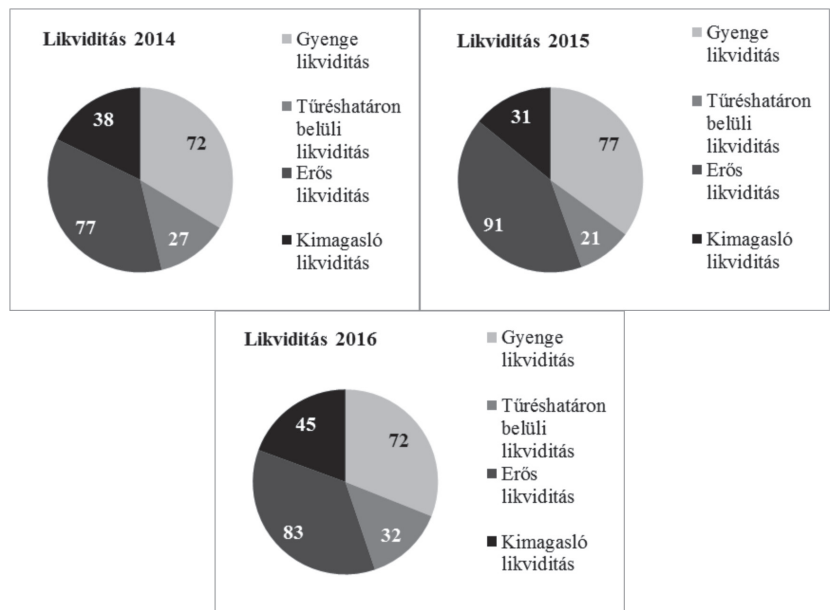
A második csoportban azonban a csoport jelentős része az igen alacsony tőkeerő osztályba tartozik, míg a másik meghatározó hányada pedig negatív tőkeerősséggel rendelkezik, pozitív tartományban egy cég sem szerepel, tehát ellentéte az előző csoportról alkotott pozitív értékítéletnek.

A 3. csoport sajátosságai közé tartozik, hogy közel negyedének megfelelő a tőkeereje, míg a csoport többi szereplőjének közepes tőkés csoportba tartozik. Ez tehát heterogén csoportnak tekinthető, azonban kedvező, hogy nincsen köztük negatív saját tőkével rendelkező vállalkozás.

A negyedik csoport jellemzője, hogy kedvező csak kedvező tőkeszerkezetű vállalkozás szerepel benne, permanensen jól teljesítő vállalkozások arányszáma 64%-os részarány. Az 5. csoport sajátossága, hogy a nagyrésze negatív saját tőkével rendelkezik, kedvező tőkeszerkezet egy cégre sem jellemző.

Összefoglalva a csoportok jellemzőit az alábbiakkal lehet:

- első csoport kedvező likviditás és tőkeerősség, így a kiváló minősítést kapja,
- a második csoport gyenge likviditás és gyenge tőkeerősség, így az elégtelen minősítést kapja,
- a harmadik csoportban megoszlik a kedvező és kedvezőtlen likviditás és tőkehelyzet, de a kedvezőtlen vállalatok vannak többségben, így elégtelen minősítést kap,
- a negyedik csoport jellemzője a pozitív tőkehelyzethez kapcsolódó gyenge likviditás, így elégséges osztályzatot kap a csoport,

3. számú ábra: Romániai önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok likviditási értékeinek alakulása 2014 és 2016 között

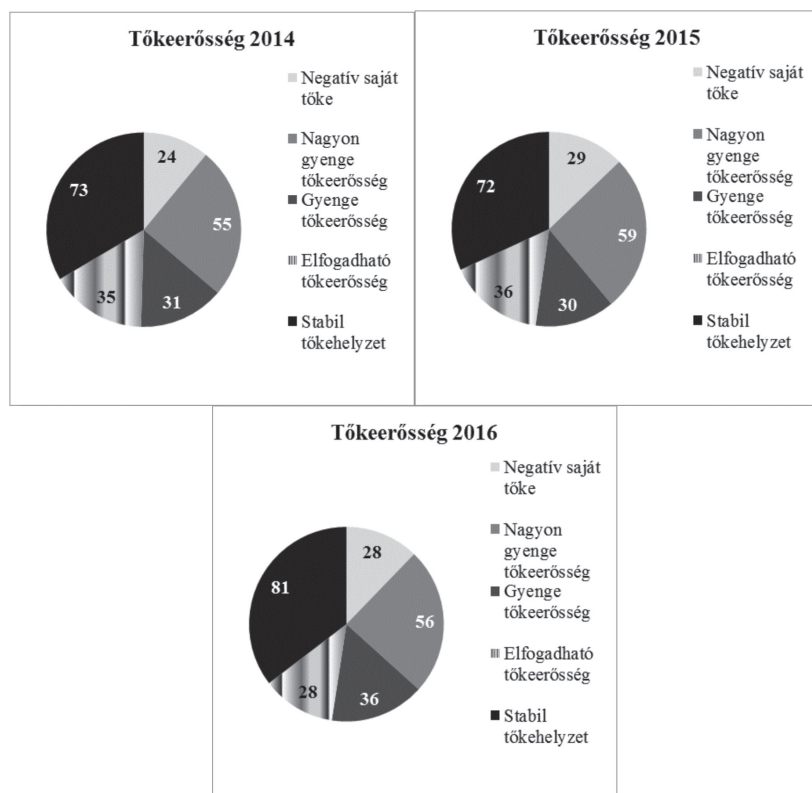
Forrás: Saját szerkesztésű ábra

- az ötödik csoport jellemzője az előző fordítottja, vagyis jó likviditás, ugyanakkor gyenge tőkeerő döntő hányadban, így itt is elégséges a kategorizálás.

Románia vonatkozásában

Romániában lényegesen kevesebb darabszámú, mindösszesen 237 db – szemben a magyarországi 1701 db céggel- olyan cég működik, melyek önkormányzati tulajdonban vannak. Lényeges különbség a magyarországi és romániai cégek likviditása közt, hogy míg Magyarországon a vizsgált cégek közel 50%-a a gyenge likviditású csoportba lett kategorizálva, addig a vizsgált romániai cégek 30%-a volt gyenge likviditású a vizsgált időszakban. Valamennyi vizsgált évben az erős likviditású cégek darab száma meghaladta a gyenge likviditású cégek darab számát. Lényegi eltérést a vizsgált 3 évben nem figyelhetünk meg a csoportok alakulásában. (lásd **3. számú ábra**) Összességében elmondható, hogy a romániai cégek likviditási rátája a 3 év alatt kedvezőbben alakult, mint a magyarországi cégeké.

A **4. számú** ábra mutatja a romániai önkormányzati tulajdonú cégek saját tőke arányainak alakulását. Ha arányaiban figyeljük meg a romániai cégek tőkeerősségének alakulását, jelentős eltérést nem tapasztalunk a magyarországi cégekhez képest. 2014. évben a magyarországi cégek 38%-ának a saját tőke aránya 50% alatti volt, míg 38%-a 50% feletti (a vizsgálat során a vizsgált cégek 24%-ának nem állt rendelkezésre a tőkeerősség értéke). 2015-re mindössze annyi változást figyelhetünk meg, hogy 44%-ra emelkedett az 50% feletti értékű tőkeerősségű vállalkozások száma. 2016-ban a magyarországi cégek 42%-ának volt 50% alatti a saját tőke aránya, míg 46%-ának 50% feletti volt ezen érték. A romániai cégek 46%-ának alakult 50% alatt a saját tőke aránya, és szintén 46%-ot tettek ki az 50% feletti tőkeerősségű cégek száma 2014. évben. 2015-ben és 2016-ban ez az arány 50-46% körül alakult. Összességében elmondható, hogy tőkeerősség szempontjából a romániai cé-

4. számú ábra: Romániai önkormányzati tulajdonú vállalatok tőkeerősségének alakulása 2014 és 2016 között

Forrás: Saját szerkesztésű ábra

gek már nem mutattak kedvezőbb képet a magyarországi vállalatok tőkeerősségéhez képest. A klaszterelemzésben a román cégek esetében is 5 klaszter létrehozása mutatkozott indokoltnak a magyarhoz hasonlóan, azonban jóval kisebb a résztvevő cégek száma ezek alapján. A mutatószámok értelmezése meg- egyezik a magyar cégeknél ismertetett gyakorlattal.

A 3. számú táblázat jól prezentálja, hogy a likviditási helyzete a román önkormányzatok kezében lévő vállalkozásoknak nem tartozik a kedvező tartományba a 3. és az 5. klaszter vonatkozásában, ezen kívül magas a kedvezőtlen cégek száma az első csoport vonatkozásában is.

A kedvező likviditás szempontjából a 2. és a 4. klaszter esetében a helyzet, itt megállapítható, hogy kedvezőtlen tartományba egy vállalkozás értéke sem esik.

Ahogy a 4. számú táblázat mutatja, pozitív a helyzetkép tőkeszerkezet alapján az első szegmensben, mivel itt a cégek mindegyike stabil tőkeerőnek örvend. A második és harmadik csoportnál azonban a tagok mindegyike alacsony tőkeerővel bír. A negyedik csoportra a javuló tendencia figyelhető meg, az abszolút rossz kategóriákba egy cég sem számít. Az ötödik csoportnál a döntő hányad a gyengébb tőkeerő kategóriájába esik, azonban kis számban bekerültek kedvező értékű vállalkozások is.

A csoportokat a magyar gyakorlathoz hasonlóan osztályozva a következő minősítési rendszer építhető meg:

- az első csoportnál erős saját tőke hányad és megosztott likviditás, ezért közepes minősítést kap,
- a második csoport esetében a rossz tőkeerő, de jó likviditás, így elégséges minősítést jelent,
- a harmadik klaszter esetében egyaránt rossz tőkeerősség és likviditás elégtelen minősítést eredményez,
- a negyedik csoport sajátosságai alapján jó minősítést lehet adni,
- míg az ötödik klaszternél elégtelen a cégek nagy hányadának osztályzata.

KÖVETKEZTETÉS

A tanulmány a magyarországi és romániai önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok mutatószámait vette górcső alá. Jól látható, hogy Magyarországon inkább jellemző, hogy az önkormányzatok a közfeladataik ellátását a hatékonyság érdekében a tulajdonukban lévő vál-

3. számú táblázat: A klaszterek megoszlása a likviditási változóra

		Klaszterek					Total
		1	2	3	4	5	
klikvid	1,00	4	0	32	0	12	48
	1,33	1	0	10	0	5	16
	1,67	3	0	9	0	4	16
	2,00	8	0	5	0	4	17
	2,33	4	1	0	3	0	8
	2,50	0	0	0	1	0	1
	2,67	3	7	0	10	0	20
	3,00	0	18	0	33	0	51
	3,33	0	3	0	12	0	15
	3,50	0	0	0	1	0	1
3,67	0	7	0	7	0	14	
4,00	0	3	0	23	0	26	
Total		23	39	56	90	25	233

Forrás: Saját szerkesztésű táblázat

4. számú táblázat: A klaszterek megoszlása a tőkeszerkezeti változóra

		Klaszterek					Total
		1	2	3	4	5	
kltókeerő	1,00	0	0	17	0	0	17
	1,33	0	1	6	0	0	7
	1,67	0	0	6	0	0	6
	2,00	0	28	13	0	0	41
	2,33	0	3	10	0	0	13
	2,67	0	4	4	0	0	8
	3,00	0	3	0	3	10	16
	3,33	0	0	0	4	8	12
	3,50	0	0	0	2	1	3
	3,67	0	0	0	3	2	5
	4,00	3	0	0	13	4	20
	4,33	2	0	0	9	0	11
	4,50	1	0	0	4	0	5
	4,67	0	0	0	10	0	10
	5,00	17	0	0	42	0	59
Total		23	39	56	90	25	233

Forrás: Saját szerkesztésű táblázat

latokra bízzák. Ezt az önkormányzati tulajdonú vállalatok darabszáma is jól jelzi, hiszen Magyarországon 1701 db, Romániában pedig 237 db ilyen vállalkozást találhatunk. Az eurostat adatai alapján jól látható, hogy a romániai önkormányzatok adósságállománya lényegesen nagyobb, mint a magyarországi önkormányzatoké 2015 és 2016. évben. Ha a két ország vállalkozásait megvizsgálva a saját tőke arányának alakulásában, számottevő különbséget nem találtunk, mindössze a likviditási ráták értékei mutatnak kedvezőbb képet Romániában. Magyarországon sajnos elmondható, hogy az önkormányzati tulajdonú cégek 47-51%-a gyenge likviditású volt a vizsgált időszak alatt, mely a gazdálkodás fenntarthatóságát is veszélyezteti. A vizsgált 3 év során a két ország cégeinek tőkeerősségi mutatóinak értékeiben jelentős eltérés nem tapasztalható.

FELHASZNÁLT IRODALOM

HEGEDŰS SZ. – ZÉMAN Z. (2016): Tőkeszerkezeti elméletek érvényesülésének vizsgálata a hazai önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok körében STATISZTIKAI SZEMLE 94:(10) pp. 1032-1049.)
 LENTNER CS. (2013a): Enforcement of the Principle of Going Concern: with Special Regard to Public Service Providers In: Hyránek, Eduard, Nagy, Ladislav (szerk.) Zborník Vedeckých

Statí: Priebežné výsledky riešenia grantovej úlohy VEGA č. 1/0004/13: Aktuálne trendy a metódy vo finančnom riadení podnikov a ich vplyv na finančnú stabilitu podniku. Bratislava: Vydavateľstvo Ekonóm. pp. 9-17.

LENTNER CS. (2013b): Közpénzügyek és államháztartástan, Budapest: Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó Zrt., 2013. 350 p.
 LENTNER CS. (2014): A vállalkozás folytatása számviteli alapelvénél értékelése: profit és közjószág előállító gazdálkodók-nál II. rész, SZÁMVITEL ADÓ KÖNYVVIZSGÁLAT: SZAKMA 56:(3) pp. 130-132. (2014)
 LENTNER CS. (2017): Az államháztartás számviteli alapelveinek és kontrolrendszerének vázlatos bemutatása, In: Zéman Zoltán (szerk.) Évtizedek a számvitelben: Controller Info Tanulmánykötet. Budapest: Copy & Consulting Kft., 2017. pp. 165-174. (CONTROLLER INFO különszám)
 ZÉMAN Z. – BÉHM I.: (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára, Akadémiai Kiadó, Budapest.
 ZÉMAN Z. (2017): The Risk-mitigating Role of Financial Controlling at Local Government Entities Modell-ing Profitability and Liquidity Aspects, In. Public Finance Quarterly 2017/3 294-309.
 ZÉMAN Z. – TÓTH A. (2017): Stratégiai pénzügyi controlling és menedzsment Budapest: Akadémiai Kiadó, 2017. 208 p.